

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.



Reinigen en ontsmetten volgens bijsluiter



naam aandoening:

besmettelijke kalverdiarree

verschijnselen:

dunne tot waterige mest, soms koorts, uitdroging, sterfte

oorzaak:

bacteriën, virussen, parasieten

preventie:

reiniging en ontsmetting van de kalverhokjes volgens een effectief protocol, degelijk biestmanagement, hygiëne, vaccinatie

Het is een rustige weekdag wanneer een melkveehouder me opbelt en vraagt: 'Kan je me eens wat informatie bezorgen over hoe ik mijn kalverhokjes effectief kan ontsmetten?' De laatste tijd zijn er op het bedrijf te veel gevallen van diarree bij de kalveren. Uit mestonderzoek blijkt dat het over cryptosporidiose gaat. Cryptosporidium is een parasiet die zeer resistent is en langdurig kan overleven in de omgeving. Daarom is een gerichte en juiste ontsmetting van de kalverhokjes absoluut noodzakelijk om de infectiedruk op een besmet bedrijf zo laag mogelijk te houden. Doordat de veehouder alles goed in de vingers heeft, komen de zieke kalveren er altijd wel goed bovenop, maar toch baren deze problemen hem wat zorgen. 'Preventie is een absolute noodzaak', hoor ik hem regelmatig zeggen, en dat is dan ook dé reden dat hij zijn kalverhokjes zo goed mogelijk wil onderhouden.

Ik ga in de loop van de dag langs bij de veehouder. Samen bespreken we het ontsmettingsprotocol dat hij toepast. Terwijl we tussen de kalveren lopen, vertelt hij dat zijn vader hem altijd heeft geleerd te beginnen met een droge reiniging van de hokjes, zodat de grootste bevuilding al weg is. 'Daarna verplaats ik de lege hokjes, weg van de kalveren, om ze met een hogedrukreiniger echt proper te spuiten. Hiervoor gebruik ik een alkalisch reinigingsmiddel en vervolgens spoel ik nog even na om dan te

ontsmetten. Vroeger liet ik alles eerst nog even uitdrogen alvorens te ontsmetten, maar daar heb ik de laatste maanden geen geduld meer voor', lacht de man. Verder vertelt hij dat hij voor deze laatste stap een product op basis van quaternaire ammoniumzouten gebruikt. Deze producten werken normaal gezien zeer effectief tegen de besmettelijke oöcysten van cryptosporidium. Ik vraag nog welke concentratie van het ontsmettingsproduct gebruikt wordt. 'We doen dat al jaren op dezelfde manier hoor. Ik neem 10 ml van de oplossing en vul dat aan met water tot 1 liter.' Ik neem er mijn smartphone bij en zoek de bijsluiter van het betreffende ontsmettingsproduct op. Al gauw kom ik te weten dat het product met een concentratie van 4 procent (40 ml aangevuld met water tot 1 liter) moet gebruikt worden om werkzaam te zijn tegen cryptosporidium. Op het bedrijf werd echter altijd gewerkt met een oplossing van 1 procent, en dit is volgens de bijsluiter enkel werkzaam tegen bacteriën, gisten en virussen. Dit in combinatie met het feit dat de veehouder de hokjes niet meer liet uitdrogen alvorens te ontsmetten, heeft er vermoedelijk voor gezorgd dat de infectiedruk van cryptosporidium stilaan is verhoogd totdat de kalveren er ziek van zijn geworden. 'Gooi bijsluiters nooit weg, en lees ze goed na', knipoog ik nog. De cryptosporidioseproblemen waren dankzij de juiste aanpassingen in het ontsmettingsprotocol gelukkig snel onder controle.